

J. Hacıyev

Təsdiq edirəm: _____

«Maliyyə və audit» kafedrasının
müdiri prof. Ə.Ə.Ələkbərov
15 sentyabr 2025

«Daxili audit» fənni üzrə
İŞÇİ TƏDRİS PROQRAMI
(Syllabus)

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin kodu:	00223
Fənnin öyrənilməsinin zəruriliyi	məcburi
Tədris ili:	2025/2026
Tədris semestri	payız
Kursun səviyyəsi	bakalavr
Tədris forması	əyani
Fakultə:	Maliyyə və mühasibat
Qrup:	
Tədris yükü:	60saat (mühazirə- 30.semnar-30)
Kredit sayı:	4 (dörd)

II. Müəllim haqqında məlumat

Fənni tədris edən müəllim:	prof.F.Ş.Hacıyev
Kafedra:	maliyyə və audit
E-mail ünvanı:	muhasibat.ucot@gmail.com
İş telefonu:	012 492-40-04
Bakalavrlər üçün qəbul vaxtları:	cümə günləri, saat 11:00-13:00

III. Fənnin təsviri:

Daxili audit fənni “Daxili audit haqqında” qanuna əsaslanmaqla təqdim edilən tədris ilində seçmə fənlərdən biridir. Fənnin təsviri bakalavrlara hazırki şəraitdə normativ-hüquqi bazaya, Beynəlxalq Daxili Audit Standartlarına müvafiq daxili audit hesabatlarının təşkili və aparılması, yoxlamanın nəticələrinin qiymətləndirilməsi öyrətməklə əlaqədardır. Daxili audit təsərrüfat subyektinin fəaliyyəti inkişafına və səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş risklərin idarə olunması, nəzarət və idarəetmənin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi və inkişafına sistemli yanaşmaqla təsərrüfat subyektinə öz məqsədlərinə nail olmaqla köməklik edən obyektiv, təminatverici və məsləhətverici fəaliyyət başa düşülür. Daxili audit hesabatında göstərilən məlumatların dürüstlüyü haqqında rəhbərliyə yoxlamaların nəticələri haqqında vaxtında düzgün informasiyaların verilməsini təmin edir.

“Daxili audit” fənninin öyrənilməsi “İqtisadiyyat” ixtisası üzrə ali ixtisas təhsilinin dövlət təhsil standartının aşağıdakı prinsiplər üzrə tələblərinin reallaşdırılmasını təmin edir: təşkilat və təsərrüfat subyektlərində daxili audit hesabatlarına əsaslanmaqla daxili auditor rəyinin formalaşmasının prinsipləri və vəzifələri; təşkilatçılarda qərarlarına hazırlanması zamanı daxili auditor rəyindən istifadənin istiqamətləri; təşkilat və təsərrüfat subyektlərində daxili auditor nəzarətinin təşkili; təşkilatlarda daxili auditor yoxlamalarının aparılması, qiymətləndirilməsi və metodikası.

IV. Fənnin məqsədi və vəzifələri.

Fənnin tədrisinin məqsədi – bakalavrlara daxili audit standartlarına uyğun olaraq təşkilatın fəaliyyət strategiyasına uyğunluğunu, dayanıqlığını, səmərəliliyini, istər nəzəri istərsə praktiki cəhətdən müəyyənləşdirilməsidir. Bakalavr əldə etdikləri bilikləri Azərbaycanda fəaliyyət göstərən çoxsaylı təşkilatların daxili audit yoxlamaları zamanı istifadə edə bilər.

“Daxili audit” fənninin tədrisi qarşısında duran əsas vəzifələr aşağıdakılardır:

- aktivlərin vəziyyətinə nəzarət və zərərlərə yol verilməməsi;
- sistem daxili nəzarət prosedurlarının yerinə yetirilməsinin təsdiqlənməsi;
- daxili nəzarət sisteminin fəaliyyətinin səmərəliliyinin təhlili və informasiyanın işlənməsi;
- idarə olunan informasiya sistemindən alınmış informasiyanın keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi;
- müəssisə və təşkilatın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə-iqtisad təhlilinin aparılması;
- mənfi əlamətlərin və onların nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tövsiyələrin hazırlanması.

V. Kursun mənimsənilməsi səviyyəsinə tələblər

Fənnin öyrənilməsi prosesində bakalavr aşağıdakılar haqqında təsəvvürə malik olmalıdır:

- daxili auditin kənar, daxili nəzarət və təftişlə oxşarlığı və fərqləri haqqında;
- daxili audit fəaliyyətinin normativ-hüquqi tənzimlənməsi haqqında;
- daxili auditor yoxlamalarının əsas seqmentləri haqqında;
- təşkilat-təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin yoxlanması zamanı çatışmamazlıqlar və səhvlər haqqında;
- idarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi zamanı daxili auditin nəticələrindən istifadə istiqamətləri haqqında;

Kursun tədrisi başa çatandan və bütün mövzular mənimsənilmədikdən sonra bakalavrlar

Bilməlidirlər:

- daxili auditin yaranmasına təsir göstərən amilləri;
- daxili audit nəzarətinin həyata keçirəcəyi subyektləri;
- daxili audit nəzarətinin təşkili formasını;
- daxili audit fəaliyyətinin nizama salınmasını;
- təsərrüfat daxili subyektlərə daxili audit xidmətinin qarşılıqlı münasibətlərini.

Bacarmalıdırlar:

- fəaliyyətdə olan obyektlərin daxili auditor yoxlamasının təşkili, qiymətləndirilməsi və aparılması qaydasını;
- yoxlamaya cəlb edilmiş daxili audit hesabatlarından istifadəni;
- maliyyə hesabatlarının dürüstlüyünü yoxlamaq və qiymətləndirmək üçün analitik prosedurlardan istifadəni;
- daxili nəzarət sisteminin və daxili auditor riskinin qiymətləndirilməsi metodikasını;
- daxili auditin nəticələri barədə məlumatların ümumiləşdirilməsi və tövsiyələrin hazırlanması;
- daxili audit xidmətinin effektivliyinin qiymətləndirilməsi.

VI. Fənnin mühazirə mövzuları:

Sıra №-si	Mövzuların adı	Saat	
		Mühazirə	Seminar
1.	Müəssisənin idarəetmə, daxili nəzarəti və risklərin idarəedilməsi sistemlərində daxili auditin mahiyyəti, vəzifələri və rolu	4	4
2.	Kooperativ idarəetmə və risklərin idarəedilməsinin əsasları kimi Daxili audit və Daxili nəzarət sistemi	4	4
3.	Daxili auditin normativ tənzimlənməsi. Daxili Audit Standartları.	2	2
4.	Daxili auditorun etikası və peşəkarlığının prinsipləri və normaları.	2	2
5.	Müəssisələrdə daxili audit xidmətinin təşkil edilməsi.	2	2
6	Daxili auditin strateji planlaşdırılması	2	2

7.	Daxili Audit Texnologiyası (daxili auditdə resursların idarə edilməsi metodikası və səmərəli kommunikasiya).	2	2
8.	Daxili Auditin prosedurları və metodları.	2	2
9.	Uzunmüddətli aktivlərin hərəkəti üzrə və əməliyyatların və onlardan istifadənin, səmərəliliyinin daxili auditin xüsusiyyətləri.	2	2
10.	Qısamüddətli aktivlərin hərəkəti üzrə biznes proseslərinin və onlardan istifadənin səmərəliliyinin daxili auditin xüsusiyyətləri.	2	2
11.	Pul vəsaitləri üzrə əməliyyatların daxili auditinin xüsusiyyətləri.	2	2
12.	Daxili auditin nəticələri və onların audit hesabatı formasında qeydiyyatata alınması haqqında məlumat verilməsi.	2	2
13	Daxili audit xidmətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi.	2	2
Cəm:		30	30

VII. Prerekvizitlər

Yoxdur.

V111. Fənnin tədris metodologiyası:

Bu fənnin tədrisi prosesində mühazirələrin oxunması, interaktiv müzakirələrin aparılması, işgüzar oyunlardan, xüsusi analitik prosedurlardan (müqayisə, üzləşdirmə, təhlil) istifadə, test tapşırıqların yerinə yetirilməsi kimi geniş çeşiddə tədris və təlim üsullarından istifadə edilir. Verilən biliklərin tətbiqi bacarıqlarının formalaşdırılması üçün bakalavrlər mövzuya uyğun seçilmiş tapşırıqları həll edəcəklər.

IX. Əsas dərslik və ədəbiyyat

1. “Daxili audit xidməti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı. 1994 (sonrakı dəyişikliklər və əlavələrlə).
2. Daxili audit fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı. 2007
3. Daxili auditorların peşə etikası məəcəlləsi. Bakı. 2007
4. Beynəlxalq Daxili audit Standartları. AR Daxili auditor Palatasının rəsmi saytı/ <https://daxili.audit.gov.az/Az/page/414>
5. Daxili audit və əminlik. AR MN yanında METM. <https://www.tedris-maliyye.gov.azdaxili.audit.gov.az/Az/page/414>
6. “Mühasibat uçotu haqqında” AR Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə AR Qanunu. Bakı. 2018.
7. “Maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına əsasən Mühasibat uçotunun aparılması Qaydaları. AR MN tərəfindən 30 yanvar 2017-ci ildə təsdiq edilmişdir. <http://85.132.71.30/framework/34909; framework/31986>
8. Hacıyev F.Ş. Audit. Dərslik. Bakı. 2021
9. Hacıyev F.Ş. Auditdə iqtisadi təhlil. Dərs vəsaiti. Bakı. 2016.
10. Hacıyev F.Ş., Qədimova N.A. İdarəetmə təhlili. Dərslik. Bakı. 2021.
11. А.В.Посохина .Внутренни аудит – М: Пермь», 2022
12. Сотникова Л. В. Внутренний контроль и аудит. Учебник / ВЗФЭИ. – М. : ЗАО «Финстатинформ», 2000.-239 с.
13. Шеремет А. Д., Суйц В. П. Аудит. М.: ИНФРА – М, 1995. -240 с.
14. Э.А.Аренс, Дж. К. Лоббек. Аудит. Пер. С англ.-М., Финансы и статистика и статистика, 1995
15. Daxili audit. Qanunvericilik və normativ sənədlər. i.e.d., professor V.T. Novruzovun rəhbərliyi ilə Bakı, Nağıl evi”, 2007.
16. Daxili audit. Ali məktəblər üçün dərs vəsaiti. i.e.d., professor V. T. Novruzovun elmi redaktəsi ilə. Bakı, Nağıl Evi”, 2008.

X. Fənnin mühazirə mətnləri:

Fənnin bütün mövzuları üzrə mühazirə mətnləri, müzakirə sualları və tapşırıqlar, habelə müxtəlif növ məşğələ materialları elektron formada universitetin saytında “Virtual universitet” bölməsində (www.vu.aseu.az) yerləşdirilir.

XI. Mövzuların məzmunu və tədris-tematik bölgüsü

Həftə	Mövzuların adı	Mövzunun əsas məzmunu	Ədəbiyyat
1	Müəssisənin idarəetmə sistemində, daxili nəzarət və risklərin idarəedilməsində daxili auditin mahiyyəti, funksiyaları və rolu.	Daxili auditin formalaşması və inkişafı üçün ilkin şərtlər. Daxili auditin əhəmiyyəti, məqsədi, vəzifələri Daxili auditin funksiyaları və onun obyektləri. Daxili auditin növləri və onların xüsusiyyətlərinin xarakteristikası. Daxili audit və kənar audit arasındakı fərqlər. Daxili auditin mahiyyəti və idarəetmə sistemində onun rolu. Daxili auditin şirkətdəki digər sahə və proseslərlə əlaqəsi. Daxili auditin inkişaf istiqamətləri. Daxili auditə verilən təriflər. Daxili auditin məsləhətverici funksiyası çərçivəsində təşkilati-texniki audit.	2 (1000; 1000.A1; 1000.C1) 11 (7-8, 11-15) 12 (9-12)
2	Korporativ idarəetmə və risklərin idarəedilməsinin əsasları kimi Daxili audit və Daxili nəzarət sistemi	Daxili nəzarətin mahiyyəti və təşkilatın idarəetmə sistemində yeri. Daxili nəzarətin kompirimentləri. Şirkətin fəaliyyətinin əsası kimi daxili nəzarət sisteminin təşkili. Korporativ idarəetmə və risklərin idarəedilməsi və nəzarət proseslərini, onların əlaqəsini başa düşmək. Daxili audit və müəssisənin daxili nəzarət sistemi arasında əlaqə, onların fərqləri.	2; 4; 11 (16-17, 32-34, 73-75, 98); 12 (37, 45, 50, 53, 59, 78); 13 (29, 32 70-73)
3	Daxili auditin normativ tənzimlənməsi. Daxili audit standartları.	Daxili audit standartlarının məqsəd və prinsipləri. Beynəlxalq təcrübədə istifadə olunan daxili audit üçün normativ baza. Daxili audit standartlarının strukturu. Azərbaycanda daxili auditin normativ tənzimlənməsi. Daxili auditin peşə təcrübəsi üzrə beynəlxalq standartlar.	2 DAS1000.1000.A I.1000.CI 11 (179-180 217, 248-260, 293, 295-297, 305, 312-314,); 12 (114-115) 13 (45, 59, 112)
4	Daxili auditorun etikas və peşəkarlığının	Daxili audit üçün etika kodeksinin əsas təminatları. Lazımı peşəkar ehtiyatların təzahürü. Hüquqi məsələlər və peşəkar davranış.	2DAS1130.1130. AI.1130A2.

	prinsipləri və normaları.	Bacarıqların nümayişi. Davamlı peşəkar inkişaf İnformasiyadan istifadə və onun mühafizəsi. Daxili auditin peşəkarlıq prinsipləri.	
5	Müəssələrdə daxili audit xidmətinin təşkil edilməsi.	Müəssisənin mühafizə xidməti kimi daxili audit şöbəsinin yaradılması zərurəti. Daxili audit haqqında Azərbaycan respublikasının qanuna uyğun olaraq audit komitəsinin vəzifələri. Daxili audit xidmətinin fəaliyyəti. Daxili auditin hüquq və öhtəlikləri “Daxili audit” haqqında Azərbaycan Respublikasına qanununa uyğun olaraq, daxili auditin, onun səmərəliliyinin daxili və xarici qiymətləndirilməsinin keyfiyyətinə zəmanət verilməsi və təkmilləşdirilməsi üzrə proqramlar. Daxili audit xidmətinin rəisinin hüquq və vəzifələri.	11. 13 (159); 11 (101-105); 11 (8, 199-203)
6	Daxili auditin strateji planlaşdırılması.	Daxili audit strategiyası və onun dəyişməsinə təsir edən amillər. Daxili audit planı. Risk əsaslı daxili audit planlaşdırılması və audit kainatının formalaşması. Auditor tapşırığı. Daxili audit xidmətinin risklərinin idarə edilməsi və daxili nəzarət əlaqəsinin təşkilində korpertiv idarəetmənin xarici təcrübəsindən istifadəsi.	11 (7 fəsil) ; 12 (10 fəsil)
7	Daxili Audit Texnologiyası (daxili auditdə resursların idarə edilməsi metodikası və səmərəli kommunikasiya).	Maliyyə resurslarının idarəedilməsi. İnsan resurslarının idarəedilməsi. Proseslərin resurs idarəedilməsi. Daxili auditin rəhbəri tərəfindən kommunikasiya anlayışının işlənməsi. Daxili auditdə effektiv kommunikasiyanın həyata keçirilməsi.	11 (12, 14 fəsil); 9 (143-145, 153, 163); 11 (224, 227, 235, 246)
8	Daxili Auditin prosedurları və metodları.	Daxili auditin proseduru, məqsəd və vəzifələri. Daxili auditdə istifadə olunan analitik prosedurlar. Daxili auditin metodları. Daxili auditdə audit subutlarının və tətbiq edilməsi prosedurları. Daxili auditin audit yoxlamasını aparmaq üçün istifadə etdiyi nümunələr. Daxili audit risklərinin qiymətləndirilməsi Risklərin idarəedilməsi prosesi.	11 (12, 14 fəsil); 9 (143-145, 153, 163); 11 (224, 227, 235, 246)

9.	Uzunmüddətli aktivlərin hərəkəti üzrə və əməliyyatların və onlardan istifadənin, səmərəliliyinin daxili auditin xüsusiyyətləri.	Qeyri-maddi aktivlərin hərəkəti üzrə əməliyyatların istifadə olunan audit prosedurları. Daxili marketing auditinin xüsusiyyətləri. Cari aktivlərin hərəkəti üzrə əməliyyatların daxili auditində istifadə olunan audit prosedurları. Maliyyə investisiyalarının daxili auditin xüsusiyyətləri. Planlaşdırılmada resurs mövzusunun təhlili.	11 (14, 15 fəsil)
10	Qısamüddətli aktivlərin hərəkəti üzrə biznes proseslərinin və onlardan istifadənin səmərəliliyinin daxili auditin xüsusiyyətləri	İstehsal ehtiyatlarının məqsəd və istiqamətləri. İstehsal ehtiyatlarının inventarizasiyası və onların daxili audit sisteminin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi. Anbarlarda saxlanılan malların və debitor borclarının daxili audit xüsusiyyətləri. İnventarizasiyadan sonra auditor hansı prosesi yerinə yetirməlidir. Daxili audit zamanı müəyyən edilmiş biznes prosesləri üzrə mümkün risklərin siyahısı(Praktiki nümunə ilə)	11 (14, 15 fəsil)
11	Pul vəsaitləri üzrə əməliyyatların daxili auditinin xüsusiyyətləri.	Nağd pul əməliyyatlarının vaxtı vaxtında daxili auditinin və nəzarətin aparılmasının zəruriliyi və əhəmiyyəti. Vəsaitlərin daxili nəzarətin lazımı çalışqanlığı. Nağd pul nişanının inventarizasiyasının həyata keçirilməsi. Daxili audit prosesində əsas kassa ilə bağlı riskləri müəyyən etmək. Nağd pulun audit üzrə audit prosedurları Cari hesablar üzrə əməliyyatların audit. Xarici valyuta hesabları üzrə tranzit və tranzaksiyalar üzrə sənədlərin audit.	11 (17 fəsil); 12 (13 fəsil)
12	Daxili auditin nəticələri və onların audit hesabatı formasında qeydiyyata alınması haqqında məlumat verilməsi.	Hesabatı hazırlayarkən şirkətin keyfiyyət idarəetmə sistemi ilə xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirmək məqsədilə audit nəticələrinin təsnifatı. Audit nəticələrinin qeydiyyatı. Daxili audit hesabatının hazırlanması mərhələləri(yoxlama siyahısı) Daxili audit hesabatının strukturu və formatı(numunə) Audit hesabatının istifadəçiləri.(daxili auditin nəticələrindən kimlər istifadə edir və necə)	11 (17 fəsil); 12 (14 fəsil)
13	Daxili audit xidmətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi.	Daxili auditin rəhbəri tərəfindən audit xidmətlərinin əsas icra göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsi. Daxili auditorların kompensasiyasının inkişafı, tapşırıqların icrası və işin keyfiyyətinə lazımı nəzarətin təmin edilməsi.	

		Daxili audit funksiyasının səmərəliliyinin daxili və xarici qiymətləndirilməsi. Daxili audit xidmətinin fəaliyyətinin nəticələrinin meyarları haqqında məlumatlandırılma. Daxili auditin peşəkar praktikası üzrə standartlara uyğun icra olunur ifadəsinin işlənməsi. Problemlə məsələlərin həllinin monitorinqi.	
Yekun imtahan			

XII. Praktiki məşğələlər

Seminar-məşğələ dərslərində bakalavr öz fikirlərini məntiqi ardıcılıqla ifadə və izah etməyi, habelə arqumentlərlə əsaslandırmağı bacarmalıdır. Buna nail olmaq üçün bakalavr:

- 1) Seminar məşğələsinin hər bir mövzusu üzrə müzakirəyə çıxarılan suallarla diqqətlə tanış olmalı;
- 2) Müvafiq mühazirə materiallarını diqqətlə öyrənməli;
- 3) Mövzu üzrə tövsiyə edilən ədəbiyyatı oxumalı və öyrənməli;
- 4) Seminar məşğələsində müzakirəyə çıxarılan hər bir sual üzrə qısa çıxış hazırlamalı;
- 5) Mövzu üzrə verilən praktik tapşırıqları və məsələləri yerinə yetirməklə praktik bacarıqlara yiyələnəlməlidir.

UNEC-də bakalavriat və magistratura səviyyələrində təhsilin bütün illəri üzrə fənlərin attestasiyası hər biri 50 bal formalaşdıran **cari və aralıq qiymətləndirmə** (toplam 100 bal) əsasında həyata keçirilir.

Cari qiymətləndirmə üzrə 50 bal bakalavr və magistrantların semestr ərzində topladıqları **aktivlik və ara qiymətləndirmə** ballarının cəmlənməsi ilə formalaşır. Aktivlik balı hər bir fənn üzrə semestr ərzində maksimal 20 bal ola bilər və bu bal fənlərin tədris növünə uyğun olaraq aşağıdakı qaydada formalaşır:

- tədrisi mühazirə və seminar dərsləri ilə həyata keçirilən fənlərdə seminar dərslərində alınan ballar əsasında;

Seminar dərslərində (qabiliyyət tələb edən fənlər istisna olmaqla) alınan ballar əsasında formalaşan yekun aktivlik balı aşağıdakı düsturla müəyyən edilir:

$$B = (((b_1+b_2+b_3+\dots+b_n)/s)*m)/10$$

Burada,

B - yekun aktivlik balı;

b - seminar dərslərində alınan müxtəlif ballar;

s - semestr ərzində verilən cavabların sayı;

m - aktivlik balına ayrılan maksimal bal;

10 - bir seminar dərslərində toplanan maksimal baldır.

Bakalavr və magistrantlar semestr ərzində cəmi 4 dəfə, hər dəfə isə 10 bal aldığı halda maksimal aktivlik balını - 20 balı toplamış olur. Bu halda nəticə sistemdə $((10+10+10+10)/4)*20/10 = 20$ olaraq hesaba alınır.

Maksimal bal toplaya bilməyənlər isə istədiyi halda 5-ci, 6-cı, 7-ci və s. dəfə cavab verməklə aktivlik balı toplaya bilərlər. Bu zaman müəllim ilkin olaraq həmin qrupda ümumilikdə 4 dəfə cavab verməyənlərdən başlamaqla növbəlilik prinsipi əsasında bakalavr və ya magistrantların cavab verməsi üçün imkan yaradır.

Bakalavr və magistrantlar semestr ərzində seminar dərslərində 4 dəfədən az cavab verdiyi halda çatışmayan cavab sayı sistem tərəfindən "0" bal olmaqla nəzərə alınır. Məsələn, əgər hər hansı təhsilalan bir fənn üzrə semestr ərzində cəmi 2 dəfə seminar dərslərində cavab verib və hər dəfə 10 bal aldığı halda onun yekun aktivlik balı hesablanan zaman həmin təhsilalanın nəticəsi

$((10+10+0+0)/4)*20)/10$ kimi hesablanır. Seminar dərində ümumiyyətlə balı olmayan bakalavrnin aktivlik balı isə “0” bal hesab edilir.

Semestr ərzində təhsilalanların hər bir fənn üzrə topladığı nəticə tam olmadığı halda semestrin sonunda sistem tərəfindən adi riyazi qaydada həmin nəticələr yuvarlaqlaşdırılır (məs. 6,5 bal – 7 bal kimi nəzərə alınır).

Ara qiymətləndirmə - hər bir fənn üzrə semestr ərzində maksimal 30 bal formalaşdıran və ilk 7 tədris həftəsi ərzində keçilmiş mövzular üzrə (7-ci həftə də daxil olmaqla) aparılan qiymətləndirmədir. Ara qiymətləndirmə mərkəzləşdirilmiş qaydada test və ya yazılı üsulda 8-ci və 9-cu tədris həftələri ərzində keçirilir.

Test üsulunda keçirilən ara qiymətləndirmə zamanı hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 30 test təqdim olunur. Testlərin hər biri 1 balla qiymətləndirilir və səhv cavablandırılmış testlər düz cavablara təsir etmir. Yazılı üsulunda keçirilən ara qiymətləndirmə zamanı isə hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 3 sual təqdim olunur. Bu qiymətləndirmə zamanı hər bir təhsilalana fənlərin xüsusiyyəti nəzərə alınmaqla müxtəlif vaxt müddətləri verilir. Bu vaxt müddətləri UNEC Elmi Şurasının qərarı ilə müəyyən edilir.

Aralıq qiymətləndirmə - test, yazılı, qarışıq, şifahi və ya qabiliyyət imtahanı üsullarından biri ilə hər semestrin sonunda keçirilən sessiya imtahanıdır. Bu imtahanlarda təhsilalanların qiymətləndirilməsi 50 bal üzərindən hər bir imtahan üsulu üzrə müəyyən edilən qaydada həyata keçirilir.

Aralıq qiymətləndirmə semestr ərzində keçilmiş bütün mövzular üzrə tərtib edilən testlər, yazılı və ya şifahi imtahan sualları (qabiliyyət tələb edən fənlər istisna olmaqla) əsasında həyata keçirilir. Bu qiymətləndirmənin cədvəli imtahanlar arasında minimum 2 gün fasilə verilməklə tərtib olunur. İmtahan cədvəli 13-cü tədris həftəsində UNEC-in saytında elan edilir.

Test üsulunda keçirilən aralıq qiymətləndirmə zamanı hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 50 test təqdim olunur. Testlərin hər biri 1 balla qiymətləndirilir və səhv cavablandırılmış testlər düz cavablara təsir etmir. Yazılı üsulunda (qabiliyyət tələb edən fənlər istisna olmaqla) keçirilən aralıq qiymətləndirmə zamanı isə hər bir fənn üzrə təhsilalanlara 5 sual təqdim olunur. Bu qiymətləndirmə zamanı hər bir təhsilalana fənlərin xüsusiyyəti nəzərə alınmaqla müxtəlif vaxt müddətləri verilir. Bu vaxt müddətləri UNEC Elmi Şurasının qərarı ilə müəyyən edilir.

Tədris növlərinə müvafiq olaraq fənlər üzrə **cari və aralıq qiymətləndirmə** aşağıdakı qaydada və bal nisbətlərində həyata keçirilir:

- Tədrisi mühazirə və seminar dərslərindən ibarət olmaqla həyata keçirilən fənlərdə cari qiymətləndirmə üzrə 50 balın 20 balı aktivlik balı hesabına (10 bal = 5 bal nisbətində seminar dərində toplanan bal), 30 balı isə ara qiymətləndirmə əsasında təmin edilir. Aralıq qiymətləndirmə üzrə 50 bal - test və ya yazılı üsulda keçirilən sessiya imtahanı əsasında formalaşır;

XIII. Fənn üzrə kurs işi

Fənn üzrə kurs işi nəzərdə tutulmayıb.

XIV. Fənn üzrə qiymətləndirmə

Fənn üzrə bakalavrlərin yekun biliyi 100 ballıq sistem üzrə qiymətləndirilir. Balların maksimum miqdarı -100 baldır.

Yekun imtahandan sonra bakalavrnin fənn üzrə topladığı bütün ballar toplanır və yekun qiymət (bal) hesablanır.

İstiqamət	Ballar	Faiz
İmtahan (final)	50	50 %
Aralıq qiymətləndirməyə görə	30	30 %
Aktivlik balı	20	20%

Cəmi:	100	100 %
--------------	------------	--------------

Semestr müddətində 1 kollokvium keçirilir.

Kollokviumda iştirak etmədiyi halda bakalavryə jurnalda “0” yazılır.

Bakalavr 50 balı imtahanda yığır.

Qeyd:

Bakalavr imtahanda 17 bal yığmış olduqda, onun imtahana qədər yığmış olduğu ballar ləğv edilir.

Fənn üzrə semestr ərzində (imtahana qədər və imtahanda) bakalavrın topladığı balın yekun miqdarına görə onun yekun biliyi aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

- 91-100 bal - “əla” – **A**
- 81-90 bal - “çox yaxşı” – **B**
- 71-80 bal - “yaxşı” – **C**
- 61-70 bal - “kafi” – **D**
- 51-60 bal - “qənaətbəxş” – **E**
- 51 baldan aşağı - “qeyri-kafi” – **F**

Bakalavrın topladığı yekun bal 51 baldan aşağı olduqda (yəni onun biliyi “qeyri-kafi” qiymətləndirildikdə) bakalavr bu fəndən krediti qazanmır və onun fənn üzrə akademik borcu qalır.

Mənbələr:

Əsas ədəbiyyatlar:

1. Rogulenko T.M. Kommersiya təşkilatları üçün daxili audit və nəzarət. Baçerlər üçün dərslik. Nəşrə hazırlayan: Moskva, Knorus, 2023
2. Rogulenko T.M., ed., Rogulenko T.M., Dyakonova O.S., Guz V.A., Ponomareva S.V., Bodyako A.V. Daxili audit. Naşir: Moskva, Knorus, 2023
3. Dyakonova O. S., Daxili audit. Bakelolar üçün dərslik. Nəşrə hazırlayan: Moskva, Knorus, 2020. <https://www.labirint.ru/books/391070/>
4. A. V. Posokhina daxili audit [Elektron nəşr] : dərslik /; Perm Dövlət Milli Tədqiqat Universiteti. – Elektron məlumat. – Perm, 2022. – 1-ci hissə. 116 s. – Girişin yerləş rejimi: <http://www.psu.ru/files/docs/science/books/uchebnieposobiya/posokhina-vnutrennij-audit.pdf>. –

Əlavə ədəbiyyatlar

1. Audit. Akademik bakalavr pilləsi üçün dərslik. / N. A. Kazımovanın ümumi redaktorluğu altında.- Moskva: Yurayt Nəşriyyat Evi, 2018
2. Abbasova S.A. Praktiki audit, Bakı, AzSUE, 2010
3. Hacıyev F. Ş. Audit, dərslik. Bakı “ADİU” Nəşriyyatı, 2021.
4. Robertson C. audit / transl. İngilis dilindən Moskva: KPMG ; Bakı, 1998.

Qanunlar, Standartlar və Qaydalar

1. 2023, Daxili Auditorlar İnstitutu. Bütün hüquqlar Daxili Audit üzrə Beynəlxalq Standartları özündə saxlayır - ictimai müzakirə üçün 2023-cü ildən layihə. Daxili Auditorların İnstitutu/ 2023/

2. Daxili Auditin Peşəkar Praktikasısı üzrə Beynəlxalq Çərçivə. Etika Kodeksinin tətbiqi üzrə rəhbərlik. <https://www.theiia.org/file:///C:/Users/User/Documents/VNUTREN%20AUDIT/iia-global-internal-audit-standards-public-comment-draft-russian.pdf>
3. **International Auditing Standards.** <https://audit.gov.az/Az/page/414>
4. Audit üzrə Beynəlxalq Standart (ISA) No 400 “Risklərin qiymətləndirilməsi və daxili nəzarət”
5. Audit üzrə Beynəlxalq Standart 610 “Daxili auditorların istifadəsi”
CİS Model Qanunu "İctimai sektor təşkilatlarında daxili audit haqqında
6. Ödəniş və məskunlaşma sistemlərində istifadə olunan terminlərin qlossarı. Bazel, İsveçrə, Mart 2003
7. Auditorun qlossarı
8. INTOSAI-nin rəhbər sənədləri (BMT-də Ali Audit Qurumlarının Beynəlxalq Təşkilatı (INTOSAI)
9. INTOSAI-ın rəhbər nəzarət orqanlarının Lima Bəyannaməsi - Limada qəbul edildi, 17-26 oktyabr 1977
10. INTOSAI İctimai Sektor Auditorları üçün Etika Kodeksi Montevideoda qəbul edilib, 9-14 noyabr 1998-ci il
11. ISO Beynəlxalq Standartları: ISO 19011:2018 “Audit idarəetmə sistemləri üzrə rəhbərlik”

Tərtib etdi: i.e.d. prof. Hacıyev F.Ş